

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Äldrenämndens protokoll torsdag 19 juni 2025

Plats och tid

Stadshuset, KF-salen, 10.00–16.05
ajournering för lunch 12.15–13.00 och för paus 14.20–14.35

Paragrafer

57–79

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollet justeras av följande personer

Asal Gohari (S), ordförande

Cecilia Forss (M), justeringsperson

Protokollförare

Peter Jernberg, nämndsekreterare

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Närvarande

Beslutande

Asal Gohari (S), ordförande
Lars Håkan Andersson (V)
Cecilia Forss (M)
Tone Tingsgård (S)
Martin Viredius (S)
Monica Östman (S)
Ingela Ekrelius (V)
Saga Karlsson (MP)
Anna Wetterbom (C)
Evelina Solem (KD) §§ 57–67
Maria Rosander (SD)
Thomas Tjäder (M)
Camilla Westerborn (L)
Margit Borgström (KD) §§ 68–79

Ej tjänstgörande ersättare

Mattias Kristenson (S)
Sara Ingard (S)
Carl Åborg (V)
Carina Kumlin (UP) §§ 66–79
Karolina Wigenfeldt (C)
Margit Borgström (KD) §§ 57–67

Övriga närvarande

Lenita Granlund, förvaltningsdirektör
Johan Eikman, avdelningschef
Åsa Markström, stabschef, §§ 62–79
Caroline Blomberg-Olström, Magdalena Nyman, Rasmus Sundström och Lena Thalén, avdelningschefer, §§ 62–79
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef
Louise Westin, HR-chef, §§ 62–79
Daniel Rosenfeld, ledningsstrateg
Fredrik Linde, enhetschef §§ 59–73
Evelyn Widenfalk Ehlin, strateg, och Åsa Lögdberg, verksamhetsutvecklare, §§ 63–65
Hanna Asp och Annika Petrelius Hansén, jurister, §§ 63–65

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Karin Artursson, medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR), och Elisabeth Sandmark,
medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), §75
Frida Högberg, verksamhetsutvecklare, § 73
Åsa Witkowski, Unizon, § 66
Susanne Åhlander, regionchef, Forenede care, §§ 73
Peter Jernberg, nämndsekreterare

§ 57

Val av justerare samt justeringsdag

Äldrenämnden utser Cecilia Forss (M) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden torsdag 26 juni 2025.

§ 58

Fastställande av föredragningslista

Äldrenämnden fastställer utsänd föredragningslista med följande justeringar:

- Ärende 3, nämndutbildningen, flyttas till 13.00 efter lunchpausen.
- Ärende 4–6 samt 8–11 handläggs före lunchpausen.
- Ärende 12 handläggs efter ärende 3 och därefter följer ärende 7 och sedan 13–22.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

§ 59

Informationsärende

Ekonomiskt bokslut per maj 2025

Ekonomichefen informerar nämnden om äldrenämndens ekonomiska bokslut per april och maj 2025. Informationen finns också som rapporter i ärendet med anmälningsärenden enligt § 77 nedan.

§ 60

Stärkt process för informationsöverföring och uppföljning av lex Sarah och lex Maria

ALN-2024-00784

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** i delegationsordningen införa anmärkningar enligt föredragningen om att individutskottet ska informeras inför anmälan till Ivo gällande lex Sarah och lex Maria,
2. **att** information till nämnden gällande lex Sarah och lex Maria i övrigt ska ske i enlighet med föredragningen i ärendet, samt
3. **att** avge ärendet till kommunfullmäktige som återrapportering på kommunfullmäktiges uppdrag till äldrenämnden.

Ärendet

I november 2024 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att utveckla hur information om allvarliga händelser enligt lex Sarah och lex Maria kommuniceras till nämnden, i syfte att stärka insyn, uppföljning och beslutsstöd. Därefter har nämnden, genom uppdrag från kommunfullmäktige, fått i uppgift att se över sin arbetsgång i hanteringen av individärenden samt nämndens övergripande struktur. Syftet är att säkerställa en god och rättssäker hantering av individärenden samt att utveckla tydliga och välfungerande informationsvägar till nämnden.

När det gäller lex Sarah och lex Maria ska nämndens individutskott (IU) informeras i samband med anmälan till Ivo, Inspektionen för vård och omsorg. Nämnden ska sedan vid nästkommande sammanträde få en skriftlig redogörelse för händelsen, vad utredningen visat och vilka åtgärder som vidtagits eller planeras.

Vid händelser hos externa utförare – som själva ansvarar för att anmäla till Ivo – ska nämnden informeras på motsvarande sätt.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Utöver den händelsestyrda återkopplingen får nämnden årligen en sammanställning och analys av avvikelser och anmälningar enligt lex Sarah och lex Maria på aggregerad nivå. Den redovisningen omfattar både kommunala och privata utförare och ingår i kvalitetsrapporteringen och patientsäkerhetsberättelsen. Det här arbetssättet är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och bidrar till stärkt styrning och kvalitet inom socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 maj 2025

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Särskilda yttranden

Camilla Westerborn (L) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Liberalerna välkomnar att nämnden skärper rutinerna kring lex Sarah och lex Maria men konstaterar samtidigt att detta borde ha gjorts tidigare. Bristerna i återrapporering vid tidigare allvarliga händelser inom hemtjänsten visar hur viktigt det är med tydlig och snabb information till nämnden. För oss är det avgörande att varje allvarlig avvikelse inte bara dokumenteras utan också följs upp så att verklig förändring sker. Liberalerna har därför föreslagit modellen Lex Elsa som innebär skyndsam utredning, konkret återrapporering och tydliga åtgärdsplaner. Vi ser positivt på att delar av detta nu börjar ta form men ser fortsatt behov av att gå längre för att tryggheten för äldre ska sättas främst i varje led.

§ 61

Återrapportering till kommunfullmäktige avseende åtgärder för ökad trygghet och säkerhet inom äldreomsorgen

ALN-2025-00367

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna återrapportering av åtgärder för ökad trygghet och säkerhet inom vård och omsorg till kommunfullmäktige enligt ärendets bilagor 1 och 2, samt
2. **att** översända rapporteringen till kommunfullmäktige.

Ärendet

Kommunfullmäktige behandlade på sitt sammanträde den 28 april 2025 frågan om revisionsberättelser avseende Uppsala kommuns verksamhet under 2024.

I samband med detta ärende fattade kommunfullmäktige även beslut om att uppdra åt äldrenämnden att till fullmäktige återrapportera implementering och uppföljning av åtgärder för att säkerställa en god styrning och intern kontroll av nämndens verksamhet, samt god målluppfyllelse. Återrapportering ska ske till fullmäktige senast vid sammanträdet i september.

Vård- och omsorgsförvaltningen har i ärendets bilagor sammanställt förslag till rapportering till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 juni 2025
- Bilaga 1, Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet inom vård och omsorg
- Bilaga 2, Implementering och uppföljning av övriga åtgärder som äldrenämnden fattat beslut om under våren 2025

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Särskilda yttranden

Camilla Westerborn (L) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Liberalerna ser att flera viktiga åtgärder nu genomförs för att öka tryggheten i äldreomsorgen men konstaterar att det har krävts allvarliga brister och yttre press för att få nödvändig kraft i arbetet. Det är positivt att synpunkter från brukare tas på större allvar, att språkutveckling och våldskompetens prioriteras och att tekniska lösningar testas för att öka transparensen i hemtjänsten. Men fortsatt saknas en tydlig uppföljningskultur där ledarskap, rutiner och insatser systematiskt kopplas till konkreta resultat för de äldre. Liberalerna kommer att följa genomförandet noga och fortsätter driva på för att trygghet, delaktighet och värdighet inte bara blir mål i dokument utan verklighet i vardagen.

§ 62

Beslut om att avsluta valfrihetssystemet LOV och gå över till LOU för hemtjänst och hemsjukvård

ALN-2025-00361

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** med verkställighet den 31 augusti 2025 avsluta äldrenämndens valfrihetssystem för hemtjänst och hemsjukvård enligt lag om valfrihetssystem (LOV) och framgent upphandla hemtjänst och hemsjukvård enligt lag om offentlig upphandling (LOU), samt
2. **att** med verkställighet den 31 augusti 2025 säga upp samtliga avtal för hemtjänst och hemsjukvård upphandlade enligt lagen om valfrihetssystem.

Deltar inte i beslutet

Cecilia Forss (M), Thomas Tjäder (M), Anna Wetterbom (C), Evelina Solem (KD) och Maria Rosander (SD) deltar inte i beslutet.

Ärendet

Kommunfullmäktige förväntas besluta 16 juni 2025 att äldrenämnden ska övergå från att upphandla hemtjänst och hemsjukvård enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) till att enbart upphandla hemtjänst och hemsjukvård enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

De nuvarande avtalen upphandlade enligt LOV har en uppsägningstid på 12 månader varvid avtalen föreslås att sägas upp från och med den 31 augusti 2025, för att ersättas av avtal upphandlade enligt LOU från den 1 september 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 17 juni 2025

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Yrkanden

Camilla Westerborn (L) yrkar avslag på förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ser att det utöver liggande förslag finns ett yrkande om avslag på detsamma.

Ordförande frågar om det är nämndens mening att bifalla eller avslå liggande förslag och finner att nämnden bifaller förslaget.

Reservationer

Camilla Westerborn (L) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Liberalerna reserverar sig mot beslutet att säga upp samtliga avtal enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och därmed avskaffa valfriheten inom hemtjänst och hemsjukvård i Uppsala.

Under socialdemokratiskt styre har hemtjänst och hemsjukvård försummats. Fokus har legat på besparingar och minskat utrymme för fristående utförare snarare än på att möta de äldres behov. Organisationens logik har fått gå före valfrihet, kvalitet och brukarperspektiv. Samtidigt har det länge varit tydligt att ersättningsmodellen behövt reformeras bland annat genom områdesindelning och en differentierad ersättning mellan stad och landsbygd. Men detta hade kunnat ske inom ramen för ett förbättrat LOV-system.

Det nu aktuella förslaget går i fel riktning. Genom att avskaffa LOV tas den grundläggande principen bort att det är de äldres val som ska styra vem som ger vård och omsorg i hemmet. I stället centraliseras besluten till kommunens upphandlingssystem och en ideologiskt driven vänsteragenda som syftar till att allt fler insatser ska ske i kommunens egen regi.

Liberalerna menar att ett hållbart och tryggt system för hemvård måste bygga på valfrihet, kontinuitet och hög kvalitet. Vi tror på reformer som ger likvärdiga förutsättningar för alla utförare, stärker det förebyggande arbetet och gör det möjligt för äldre att få färre personal att förhålla sig till utan att samtidigt ta ifrån dem rätten att välja.

Vi anser därför att det är djupt olyckligt att Uppsala kommun nu väljer att avskaffa valfriheten inom hemtjänst och hemsjukvård. Därför reserverar vi oss mot beslutet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Särskilda yttranden

Cecilia Forss (M), Thomas Tjäder (M), Anna Wetterbom (C), Evelina Solem (KD) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

M, C och KD röstade mot avskaffande av LOV i kommunfullmäktige. Vi vill fortsätta att utveckla LOV både inom särskilt boende, hemsjukvård och hemtjänst. Med LOV stärks valfriheten för omsorgstagarna och kvalitetsutvecklingen stimuleras på ett bättre sätt än med andra organisationsformer. Vi avstår från att delta i dagens beslut.

Maria Rosander (SD) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Vi vill med detta särskilda yttrande poängtera att Sverigedemokraterna anser att föreliggande förslag om att avsluta LOV för hemtjänst och hemsjukvård går i helt fel riktning just när det gäller valfriheten. Genom att avskaffa LOV tas den grundläggande principen bort att det ska vara de äldres val som styr vilka utförare som verkar i kommunen, i stället för kommunens administration och en politisk vänsterideologi som har som mål att allt större del av äldreomsorgen ska ske i egen regi.

Sverigedemokraterna vill verka för att tillgodose äldres önskemål om valfrihet och utbud när det gäller service och boende. Att avskaffa LOV som modell kommer att hämma valfriheten för våra äldre.

§ 63

Revidering av äldrenämndens delegationsordning

ALN-2023-00137

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** i delegationsordningen införa anmärkningar om att individskottet ska informeras inför anmälan till Ivo gällande lex Sarah och lex Maria eller om anmälan inte kan avvakta ska ärendet föredras på individskottets nästkommande sammanträde,
2. **att** i övrigt revidera äldrenämndens delegations- och arbetsordning enligt upprättat förslag, samt
3. **att** revideringen träder i kraft 1 juli 2025.

Ärendet

Enligt kommunallagen (2017:725) kan en nämnd överlåta rätten att ta beslut i vissa frågor till någon annan. Delegations- och arbetsordningen anger vilken beslutanderätt som äldrenämnden har överlåtit och vilka villkor som gäller för sådana beslut samt hur fördelningen av vissa arbetsuppgifter ser ut. Syftet med delegations- och arbetsordningen är att det ska vara tydligt vilken delegat som får ta beslut i vilket ärende och vilken tjänsteperson som fått ansvar för en viss arbetsuppgift i nämndens ställe.

Äldrenämndens tidigare delegations- och arbetsordning antogs av nämnden 13 juni 2024. Den reviderade delegations- och arbetsordning har tagits fram utifrån uppkomna behov av ändringar, bland annat mot bakgrund av införandet av ny socialtjänstlag 1 juli 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 maj 2025
- Bilaga, Förslag till reviderad delegations- och arbetsordning för äldrenämnden

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Yrkanden

Ordförande Asal Gohari (S) yrkar att i delegationsordningen införa anmärkningar om att individutskottet ska informeras inför anmälan till Ivo gällande lex Sarah och lex Maria eller om anmälan inte kan avvakta ska ärendet föredras på individutskottets nästkommande sammanträde.

Ordförande Asal Gohari (S) yrkar i övrigt bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att i delegationsordningen införa anmärkningar enligt eget yrkande och att i övrigt besluta enligt liggande förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 64

Riktlinjer för behovsprövning

ALN-2025-00174

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** anta äldrenämndens riktlinjer för behovsprövning enligt ärendets bilaga,
2. **att** riktlinjerna ersätter nämndens tidigare riktlinjer för biståndsbedömning,
3. **att** riktlinjerna gäller från 1 juli 2025, samt
4. **att** införandet av den nya socialtjänstlagen ersätter tidigare beslut från juni 2012 om lokala värdighetsgarantier.

Ärendet

I och med att den nya socialtjänstlagen (2025:400) träder i kraft 1 juli 2025, behöver nämndens riktlinjer för biståndsbedömning revideras för att anpassas till den nya lagstiftningen. Flera begrepp har förändrats vilket innebär justeringar av riktlinjernas utformning. För att göra riktlinjerna tydligare och enklare att tillämpa har de även genomgått en språklig översyn.

I samband med revideringen byter riktlinjen namn till Riktlinje för behovsprövning. Syftet med dessa revideringar är att säkerställa en rättssäker och likvärdig handläggning av ansökningar enligt socialtjänstlagen. Riktlinjen har kompletterats med ett par insatser som tillkommit sedan senaste revideringen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 maj 2025
- Bilaga, Riktlinje för behovsprövning

Yrkanden

Ordförande Asal Gohari (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 65

Beskrivning av nämndens öppna insatser och insatser som undantas från dokumentationskrav

ALN-2025-00060

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** de insatser som anges i föredragning ska erbjudas utan individuell behovsprövning,
2. **att** fastställa målgrupper och villkor för de aktuella insatserna,
3. **att** undanta insatser från dokumentationsskyldighet enligt ärendets bilaga, samt
4. **att** beslutet gäller från och med 1 juli 2025.

Ärendet

Den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft. Den nya lagen medför förändringar i hur kommunen organiserar, genomför och dokumenterar socialtjänstens insatser. En viktig nyhet är att kommunen kan erbjuda så kallade öppna insatser utan individuell behovsprövning, förutsatt att nämnden beslutar om målgrupp, villkor och utformning.

Lagen innebär skärpta krav på dokumentation då även öppna insatser ska dokumenteras. Undantag från dokumentationskravet finns vid rådgivning, eller om det finns särskilda skäl och nämnden beslutar att dokumentation inte ska ske.

Nämnden har genomfört en kartläggning av befintliga öppna verksamheter i syfte att anpassa dessa till den nya lagen. I det här ärendet finns underlag för vilka insatser som omfattas, vilka målgrupper de riktar sig till, och hur dokumentationskraven ska hanteras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 maj 2025
- Bilaga, Beskrivning av insatser

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 66

Nämndutbildning

Föreläsning om våld i nära relation

Åsa Witkowski från Kvinnofrid, Unizon, föreläser på temat våld i nära relation och tar bland annat upp följande under föreläsningen:

- Nollvisionen i Uppsala kommun mot våld i nära relationer
- Historik kring mäns våld mot kvinnor i ett globalt perspektiv
- Nyckelåtgärder för att uppnå jämställdhet
- Regeringens jämställdhetsmål
- Olika definitioner av våld
- Regeringsuppdrag om våld mot äldre som handlar om att kartlägga kunskap hos kommuner, regioner och myndigheter
- Att mäta våldet i samhället
- Utsattheten och otryggheten för den våldsutsatta, särskilt hos äldre kvinnor som drabbas
- Typer av våld och vem förövaren kan vara
- Forskning inom området
- Skillnader mellan äldre kvinnor och män när det gäller våldsutsatthet
- Statistik när det gäller våld och övergrepp mot äldre kvinnor och vem förövaren kan vara
- Konsekvenser av våldet hos den utsatta när det gäller hälsa, hälsobeteenden och fysiska symptom
- Hur man kan identifiera våldsutsatta –att det krävs
 - rutiner och förberedelse för att hantera svaret
 - kunskap om våld
 - respektfullt bemötande
 - att fråga vad som hänt
- Lagkravet på att samhället ska ge stöd och skydd till den våldsutsatta
- Socialstyrelsens webbutbildningar Våld mot äldre och Äldre och våld och hänvisar också till Nexus resurscentrum i kommunen
- Stödstrukturen i Uppsala kommun med våldsombud.

§ 67

Rapport av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2025

ALN-2025-00061

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna rapporten om beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som 31 mars 2025 inte har verkställts inom tre månader, eller där avbrott i verkställighet pågått i mer än tre månader, samt
2. **att** lämna över rapporten med bilagor till kommunfullmäktige.

Ärendet

Äldrenämnden har jämlikt 16 kap 6 f–h §§ SoL skyldighet att kvartalsvis rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (Ivo), kommunens revisorer och kommunfullmäktige gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL som ej verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Rapporten ska ange vilka typer av bistånd besluten gäller och hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Det senaste kvartalet har totalt 28 beslut rapporterats som ej verkställt inom tre månader. Av dem gällde 12 män och 16 kvinnor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 april 2025
- Bilaga 1 a, Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 1 2025
- Bilaga 1 b, Tid för verkställighet kvartal 1 2025
- Bilaga 2, Rapportering till kommunfullmäktige av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2025

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 68

Återrapportering av långsiktiga åtgärder

ALN-2025-00221

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** lägga återrapporten av de långsiktiga åtgärderna enligt ärendets bilaga till handlingarna.

Ärendet

Ärendet avser återrapportering av de långsiktiga åtgärder som redovisades till Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) under hösten 2024.

Äldrenämnden beslutade den 24 mars 2025 att ge förvaltningen i uppdrag att skriftligen återrapportera genomförandet av dessa åtgärder, vilket redovisas i ärendets bilaga. Rapporten ger en samlad bild av det pågående förbättringsarbetet, där flera insatser är genomförda medan andra är under implementering. Arbetet omfattar både strukturförändringar och kompetenshöjande insatser, med fokus på att öka trygghet och kvalitet inom hemtjänsten.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 april 2025
- Bilaga, Återrapportering av långsiktiga åtgärder

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Särskilda yttranden

Camilla Westerborn (L) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Liberalerna konstaterar att flera av de åtgärder som nu återrapporteras borde ha varit självklara långt tidigare. Att förbättra dokumentation, stärka lex Sarah-rutiner, införa fast omsorgskontakt och utbilda om våld mot äldre är grundläggande delar av en trygg äldreomsorg. Att det krävdes externa granskningar och allvarliga missförhållanden för att få till detta visar att det systematiska kvalitetsarbetet inte fungerat som det ska. Vi noterar att flera initiativ nu är på gång men vi kommer följa upp att insatserna verkligen leder till bestående förändring. För oss är det centralt att organisationen inte bara reagerar utan lär, förebygger och agerar i tid.

§ 69

Revidering av äldrenämndens informationshanteringsplan

ALN-2025-00294

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** fastställa informationshanteringsplan för äldrenämnden enligt ärendets bilaga 1 och 2, samt
2. **att** den reviderade informationshanteringsplanen ska gälla för handlingar uppkomna efter 1 januari 2025.

Ärendet

I arkivlag (1990:782) regleras bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. Dessa gäller även kommuner. Enligt arkivlagen är grundregeln att allmänna handlingar ska bevaras för all framtid. För att handlingar ska få gallras (förstöras) krävs ett gallringsbeslut av nämnd eller styrelse.

I Uppsala kommun fattas från och med 2017 gallringsbeslut i form av informationshanteringsplaner (IH-planer).

Äldrenämndens informationshanteringsplan beskriver dels vilka handlingar nämnden hanterar, dess format (exempelvis pappersform eller digitalt), dels vilka handlingar som ska bevaras eller gallras efter en viss tid.

Nämndens IH-plan fastställdes i april 2023. Aktuellt ärende innehåller förslag på revideringar utifrån uppkomna behov.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2025
- Bilaga 1, Inledning till informationshanteringsplan för äldrenämnden
- Bilaga 2, Förslag till äldrenämndens informationshanteringsplan.
- Bilaga 3, Uppsala stadsarkivs yttrande över förslag till revidering av äldrenämndens informationshanteringsplan. Ändringar är gjorda i informationshanteringsplanen enligt stadsarkivets råd i yttrandet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 70

Fyllnadsval till äldrenämndens arbetsutskott, individutskott och upphandlingsutskott

ALN-2023-00006

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** utse Cecilia Forss (M) till ledamot tillika 2:a vice ordförande samt Anna Wetterbom (C) och Evelina Solem (KD) till ersättare i äldrenämndens arbetsutskott, samt
2. **att** äldrenämndens individutskott respektive upphandlingsutskott fortsatt ska bestå av arbetsutskottet i personallians enligt tidigare beslut.

Ärendet

Äldrenämnden beslutade att inrätta ett arbetsutskott 16 januari 2023 § 3 som består av tre ordinarie ledamöter och tre ersättare.

Äldrenämnden beslutade att inrätta ett individutskott och upphandlingsutskott som består av arbetsutskottet i personallians 16 januari 2023 §§ 4 och 5.

Äldrenämnden bordlade valen av en ledamot tillika 2:a vice ordförande och två ersättare till arbetsutskottet, liksom valen till individutskottet och upphandlingsutskottet 8 maj 2025 § 47.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 maj 2025.

Yrkanden

Cecilia Forss (M) nominerar sig själv som ledamot tillika 2:a vice ordförande samt Anna Wetterbom (C) och Evelina Solem (KD) som ersättare i äldrenämndens arbetsutskott.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt Cecilia Forss (M) nomineringar och liggande förslag i övrigt och finner att nämnden beslutar så.

§ 71

Fyllnadsval till Kommunala pensionärsrådet och Uppsala kommuns funktionsrättsråd

ALN-2023-00006

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** utse Saga Karlsson (MP) och Cecilia Forss (M) till ledamöter i Kommunala pensionärsrådet, samt
2. **att** utse Camilla Westerborn (L) till ledamot i Uppsala kommuns funktionsrättsråd.

Ärendet

Äldrenämnden ska utse två ledamöter till Kommunala pensionärsrådet i enlighet med rådets föreskrifter. Pensionärsrådet är ett organ för samråd och dialog i övergripande frågor av intresse för kommunens äldre.

Äldrenämnden ska även utse en ledamot till Uppsala kommuns funktionsrättsråd i enlighet med rådets föreskrifter. Funktionsrättsrådet har som syfte att föra diskussioner och samverkan i övergripande policyfrågor och för informationsspridning, samt opinionsbildning inom funktionsrättsområdet.

Äldrenämndens utsedda ledamöter till dessa råd entledigades från sina uppdrag i Äldrenämnden i kommunfullmäktige 28 april 2025. Därför behöver äldrenämnden utse nya ledamöter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 29 april 2025

Yrkanden

Arbetsutskottet föreslår att Saga Karlsson (MP) utses till ledamot i Kommunala pensionärsrådet.

Cecilia Forss (M) nominerar sig själv till ledamot i Kommunala pensionärsrådet och Camilla Westerborn (L) som ledamot i Uppsala kommuns funktionsrättsråd.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt arbetsutskottets förslag och nomineringarna enligt yrkanden och finner att nämnden beslutar så.

§ 72

Inrättande av Utskottet för trygghet och säkerhet

ALN-2023-00006

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** inrätta ett tillfälligt politiskt utskott, benämnt **Utskottet för trygghet och säkerhet** i enlighet med föredragningen i ärendet,
2. **att** utskottet ska bestå av gruppledaren för varje parti som är representerat i äldrenämnden,
3. **att** utskottet ska sammanträda cirka en gång per månad, samt
4. **att** ge förvaltningen i uppdrag att till utskottets första sammanträde återkomma med förslag på revideringar och/eller tillägg i internkontrollplanen 2025 med anledning av åtgärder gällande trygghet och säkerhet

Ärendet

Mot bakgrund av de allvarliga händelser som under 2024 uppmärksammades i äldreomsorgen föreslås att ett tillfälligt politiskt utskott inrättas för att nämnden gemensamt ska kunna följa genomförandet av politiska beslut och det förändringsarbete som pågår i förvaltningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 juni 2025

Yrkanden

Ordförande Asal Gohari (S) yrkar att utskottet ska bestå av gruppledaren för varje parti som är representerat i äldrenämnden och att utskottet ska sammanträda cirka en gång per månad.

Ordförande Asal Gohari (S) yrkar även att ge förvaltningen i uppdrag att till utskottets första sammanträde återkomma med förslag på revideringar och/eller tillägg i internkontrollplanen 2025 med anledning av åtgärder gällande trygghet och säkerhet.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt egna yrkanden och liggande förslag i övrigt och finner att nämnden beslutar så.

Särskilda yttranden

Camilla Westerborn (L) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Liberalerna anser att utskottet för trygghet och säkerhet är en nödvändig förstärkning av det politiska ansvaret i äldreomsorgen. De allvarliga händelser som inträffade under 2024 har visat att bristerna inte bara fanns i det dagliga arbetet utan också i uppföljningen, ledarskapet och nämndens egen insyn. Ett särskilt utskott med representation från alla partier skapar bättre förutsättningar för kontinuitet, gemensamt lärande och politiskt tryck i rätt riktning. Det är avgörande att detta inte blir ett forum för allmän information utan ett konkret verktyg för att följa upp genomförda beslut, granska effekterna och säkerställa att äldre får den omsorg de har rätt till.

§ 73

Informationsärenden

Information om händelse i Forenade cares verksamhet

Forenade cares regionchef informerar om en händelse i deras hemtjänst. Nämnden får en bakgrund till vad som hänt och att Forende care valt att inte anmäla händelsen till Ivo. Motiveringen till Forenade cares beslut är att de bedömer att det inte förelåg något allvarligt missförhållande eller någon allvarlig risk vid händelsen.

Avtals- och uppdragsuppföljningar

Enhetschefen för enhet Avtal och uppföljning redogör för årets avtals- och uppdragsuppföljningar som förvaltningen genomfört till och med maj. Informationen finns också som en rapport i ärendet med anmälningsärenden enligt § 77 nedan.

Carina Kumlin (UP) lämnar ett särskilt yttrande med anledning av informationen, enligt följande:

I ärendet framgår att uppföljningen syftar till att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens mål. Samt att följa upp att verksamheten leder till förväntade effekter.

I kommunens kontinuerliga förbättringsarbete är uppföljningen viktigast för att säkra att verksamheten fungerar och att ansvar utkrävs om så inte sker.

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, menar att det är otydligt i redovisningen hur många verksamheter i egen regi som följs upp. Avtal finns med 9 externa utförare, omfattande 17 verksamheter, men hur många verksamheter i egen regi följs upp under ett år och med vilken frekvens?

Redovisade uppföljningar visar på brister inom både egen regi och externa utförares verksamheter.

Vissa av uppföljningarna är pågående, förvaltningen ser emellertid att verksamheter återkommande är i behov av utvecklingsarbete utifrån ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, där särskilt hantering av avvikelser och egenkontroller ofta uppvisar brister.

Det är inte acceptabelt att kända problem inte blir lösta vilket tyder på bristande ledarskap. Det är mycket allvarlig att det finns så pass allvarliga brister så att åtgärdsplaner har begärts in.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

UP anser att nämndens inrättade utskott för trygghet och säkerhet behöver ha fokus på samtliga uppföljningar, vilka brister som finns, och vilka åtgärdsplaner som lämnas in. Både för egen regi och för externa och idéburna utförare, under åtminstone denna mandatperiod. Utskottet måste också följa förvaltningens arbete utifrån de händelser som uppmärksammades under 2024. Uppföljningar och åtgärdsplaner måste löpande avrapporteras i utskottet.

Seniorfestivalen

Förvaltningens verksamhetsutvecklare informerar nämnden om Seniorfestivalen och de aktiviteter som kommer att erbjudas på festivalen.

Seniorfestivalen hålls på Uppsala konsert och kongress 1 oktober 2025 10.00–15.00.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

§ 74

Närvarorätt

Äldrenämndens sammanträde stänger för allmänheten och nämnden beviljar förvaltningens ledningsstrateg närvarorätt under den stängda delen av sammanträdet.

§ 75

Förvaltningsdirektörens information

Lex Sara- och lex Maria-anmälningar

Förvaltningens MAR och MAS informerar nämnden om bakgrunden till två lex Sara-anmälningar och en lex Maria-anmälan till Ivo. Nämnden får också information om de åtgärder som förvaltningen vidtagit i berörda verksamheter med anledning av händelserna som föranlett Ivo-anmälningarna.

Besluten att anmäla är fattade på delegation och finns med i förteckningen över delegationsbeslut enligt § 76 nedan.

Kvalitetsarbete

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om förvaltningens kvalitetsarbete och kvalitetledningsstöd. Nämnden erbjuds en utskriven kopia av kvalitetsberättelsen för vård- och omsorgsförvaltningen under föredragningen.

Omsorgspriset och Kvalitetspriset 2025

Förvaltningsdirektören informerar nämnden om omsorgspriset som delades ut på kommunfullmäktiges sammanträde 16 juni 2025.

Senior i Uppsala

Förvaltningsdirektören berättar om Senior i Uppsala vilket är en tidning som under hösten 2025 kommer att skickas till alla som fyllt 70 år. Tidningen är en satsning med anledning av den nya socialtjänstlagen och projektet finansieras under 4 år.

Film för ledarforum

Förvaltningsdirektören berättar om förvaltningens nya film där brukare berättar om trivsel, trygghet och delaktighet.

Nämnden beslutar att inleda nästa sammanträde med att titta på filmen.

§ 76

Redovisning av delegationsbeslut

ALN-2025-00010

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna redovisningen av äldrenämndens delegationsbeslut och lägga förteckningen till handlingarna.

Ärendet

Till äldrenämnden anmäls delegationsbeslut enligt förteckningen nedan.

- Lista över delegationsbeslut i individärenden maj 2025 - Enhet Centrum
- Lista över delegationsbeslut individärenden maj 2025 - Enhet Norra
- Lista över delegationsbeslut individärenden maj 2025 - Enhet Södra
- Lista över delegationsbeslut individärenden maj 2025 - Enhet Östra
- Delegationsförteckning Äldrenämnden 2025-05-02 till 2025-06-17

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 juni 2025
- Bilagor enligt ärendets förteckning

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 77

Äldrenämndens anmälningsärenden

ALN-2025-00009

Beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** notera anmälningsärenden enligt ärendets förteckning till protokollet.

Ärendet

Till nämnden anmäls ärenden enligt förteckningen nedan.

Förvaltningens information och rapporter

- Avtal- och uppdragsuppföljningar januari t.o.m. maj 2025
- Ekonomiskt bokslut per april 2025
- Ekonomiskt bokslut per maj 2025

Protokoll

- Protokoll från vård- och omsorgsförvaltningens samverkan 29 april 2025
- Protokoll från äldrenämnden 8 maj 2025
- Protokoll från äldrenämnden 8 maj 2025 § 56
- Protokoll från äldrenämndens arbetsutskott 13 juni 2025

Domar

- Dom från förvaltningsrätten 16 maj 2025
- Dom från förvaltningsrätten 3 juni 2025
- Dom från förvaltningsrätten 4 juni 2025
- Dom från förvaltningsrätten 17 juni 2025

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

Underrättelser från plan- och byggnadsnämnden

- Detaljplan Norra Ulleråker är på samråd 9 maj och 25 juni 2025
- Detaljplaner för del av kvarteret Triangeln, Gamla Uppsala 57:1 och kvarteret Hejdrun har fått laga kraft
- Detaljplanen för del av kvarteren Blåsenhus och Trädgårdsmästaren är på granskning 23 maj till 13 juni 2025
- Detaljplan för Lena 1:5 och del av Vattholma 5:20 har fått laga kraft
- Detaljplan för Gottsunda stadsstråk etapp 2 är på granskning 10 juni till 15 augusti 2025
- Detaljplan för Gottsunda östra är på granskning 10 juni till 15 augusti 2025

Skrivelse

- Brev till nämnden daterat 5 juni 2025 och förvaltningens svar 18 juni 2025

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 juni 2025
- Bilagor enligt ärendets förteckning

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

§ 78

Deltagande konferens och möten

Äldrenämndens strategidag 8 oktober 2025

Ordförande Asal Gohari (S) informerar om nämndens strategidag som planeras till 8 oktober 2025 13.00–17.00.

Branschrådet 16 oktober 2025

Ordföranden informerar även om det branschråd som planeras till 16 oktober 2025 10.00–12.00 där nämndens förtroendevalda ska bjudas in att delta.

Sammanträde med äldrenämndens individutskott 25 juni 2025

Ordföranden meddelar att äldrenämndens individutskott behöver kallas till sammanträde onsdag 25 juni 2025 12.30.

Sammanträde med Utskottet för trygghet och säkerhet

Ordföranden meddelar att nämnden kommer att få tider för det nya utskottets sammanträden senare.

Äldrenämnden
Protokoll

Datum:
2025-06-19

§ 79

Frågor från nämndens ledamöter

Det har inte kommit in några frågor inför dagens sammanträde och det anmäls inga frågor på sammanträdet.